

Teised mälestusfondid

Toetusfondi hooldusel on momendil viis sihtkapitali: **Aleksander Küti, Helmut Suursöödi, Elmar Anti, dr. Johannes Sõrra ja Jüri Lellepi** fondid. Aleksander Küti pärandusest laekunud summad on peasjalikult läinud Soome programmi toetusseks. Dr. Johannes Sõrra fondist antakse iga kolme aasta tagant stipendium ühele arstiteadust õppivale noorele. Helmut Suursöödi fond loodi tema lese Lydia Suursöödi algatusel abikaasa mälestuseks. Sellest fondist võivad stipendiume saada ainult eesti keelt rääkivad üliõpilased.

Mälestusfondid on eriti tähtsad seetõttu, et nende kapital seisab puutumatusena ja stipendiumidele kulutatakse ainult kapitali protsente. Nõnda on toetussummad kindlustatud ka tulevikus.

Toetusfondi struktuur

Toetusfondi tööd koordineeritakse juhatuse poolt, kuhu kuulub 6 isikut, kes selle töö eest ei saa palka ega muid hüvitusi. Juhatuse valib Toetusfondi liikmeskond. Fondi liikmeks astumiseks pole vaja muud, kui täita vastav blankett ja maksta ühekordne sisseastumise summa \$ 10.00 dollarit. Toetusfondi liikmemaks on \$ 5.00 dollarit aastas. Blankette võib saada Toetusfondi juhatuse liikmete käest.

Toetusfondi juhatuse liikmed (keda on üle 40) ja stipendiumide määramise komisjonis tegutsenud organisatsioonide esindajad (üle 25) on aastaid teinud oma tööd tasuta. Nende ohvrimeelsust ja osa rahvuslikus töös tahab praegune juhatuse esile tõsta. Samuti tahab juhatuse tänada kõiki endisi toetajaid.

Toetusfondi juhatuse 1984. aastal

Dr. Heino Ainso
Aili Elmet
Rudolf Hämar

Heidi Männik
Kadri Niider
Ülo Sinberg

EESTI ÜLIÕPILASTE TOETUSFOND USA-s

ESTONIAN STUDENTS FUND IN USA, INC.

EESTI ÜLIÕPILASTE TOETUSFOND USA-s

Tänapäev ja tulevik

Toetusfondi on selle asutamisest peale iseloomustanud tugev rahvuslik vaim. See väljendub kõige ilmekamalt TF asutajate esimeses üleskutses, mille tõime ära eespool.

Noorte eestlaste akadeemiliste taotluste toetamise vajadus on paljude poolt mõistmist leidnud, sest viimase 30 aasta jooksul on vabas maailmas loodud enam kui kakskümmend sihtkapitali, mis annavad üliõpilastele toetusi, stipendiume või laene. Tavaliselt on toetust antud ühekordse, küllaltki tagasihoidliku summa näol, mis pole stipendiaatidele hiljem täitmist nõudvaid kohustusi pannud. Rõõmustaval kombel on siiski paljud stipendiumi saajad eesti ühiskonnale truuks jäänud ja tegutsevad eesti organisatsioonide juhtkonna hulgas. Nii näiteks on praeguses TF juhatuses kaks endist Soome ja kaks Jüri Lellepi fondi stipendiaati. 1983. aastal toimunud USA Eesti Rahvuskomitee valimistel oli 65 kandidaadi hulgas kaheksa endist stipendiaati. Kindlasti oleksid need arvud veelgi suuremad, kui noored ülikooli lõpetanud haritlased ei hajuks laiali üle terve kontinendi, vaid leiaksid töökohad eestlaste keskuste läheduses.

Viimastel aastatel on rahvuslik tegevus väljaspool Eestit tunduvalt tagasihoidlikumaks jäänud. Järeldasime küsimus mitmel olulisel erialal on otse ahastamapanev. Pidevalt on raskusi inimete leidmisega, kes oleksid nõus ja võimelised tegutsema eesti ajakirjanduse, raadio, kirjanduse alal, koguduste teenimisel või teistel eesti keelega tihedalt seotud aladel. Kriisiolukorda arvestades on Toetusfond otsustanud teha katse uues suunas ning kuulutas 1984. aasta alul esmakordselt välja **"Välis-Eesti ajakirjanduse praktika stipendiumi"**. Stipendiaadi kohustuseks on võtta osa ühe eesti ajalehe või ajakirja toimetuse tööst ning kirjutada artikleid välis-eesti perioodikale.

On liialt vara ennustada, kas praktikumi programm täidab talle pandud ülesandeid ja lootusi või mitte ning aitab täiendada meie kultuuri alal töötajate ridu, kuid Toetusfondi juhatusele tundub, et praktilise sihiasetusega stipendiumidest võiks rohkem otsest kasu olla kui raha andmisest otstarbeks mil pole seost eestlusega.

Üleskute Eestlas

Toetusfondi julismaal ning ESTO ning saadab Toet kuid. Ka Toetusfo juurdekasvu meie gelastele sihikindl Meie ettepanek ol keskkooli või güm olulise eluala ho nimelise mälestus täpselt fondi sum fondi poole võib liste küsimustega loodud sihtkapital

Et olemasolev: vähendada, kuid programmi, selle juurde täiendavai fondi tegevust er tusfondide loomi märkigem ära, t kasutada. Avagen poole pöördub!

Stipendiumide ta

Toetusfondi ju pendiumikandida: ajakirjanduses. C tellitakse TF-st 1 blankettide täitm liku info hankimir diumisoovi sissea tavaliselt 28. ve hakse teatavaks r

Kirjavahe
Eesti Üliõ
P.O. Box 1
New York,
USA

Algaastad

Eesti Üliõpilaste Toetusfond USA-s asutati 8. jaanuaril 1950 New Yorgis tegutseva Haridusseltsi osakonnana.

Toetusfondi tegevust on kandnud veendumus, et kõrghariduse taotlemine on oluline eeldus meie rahva säilimisele. 1952. aastal välja saadetud üleskutses väljendati seda mõtet järgmiselt: "Tulevane vaba Eesti aga ei ole mõeldav ilma küllaldase järelkasvuta kõrgema haridusega inimeste peres... Vaba Eesti vajab nende tööpanust, kuna teame, et eriteadlaste ettevalmistamine nõuab vähemalt 4-6 aastat." Nüüd, kolmkümmend aastat hiljem, võiksime lisada, et kõrgharidusega isikud peavad valdama ka eesti keelt ja tundma eesti kultuuri, et kindlustada meie rahva säilimist. See on nõue, mis 30 aastat tagasi tundus ülearusena.

Esimesed toetused anti üliõpilastele protsendivabade lühiajaliste laenude näol. 1952. aastal korraldati esimene avalik ülemaaline korjandus. Korjandused on tänapäevani jäänud peamiseks kapitali kogumise vahendiks.

Esimese kümne aasta jooksul jagati välja 65 õppelaenu. Korjanduste ja muude ürituste abil suurendati põhikapitali, mis 1961. aastaks oli tõusnud juba \$ 8000.00 dollarile.

Tegevuse seaduslikule alusele viimine

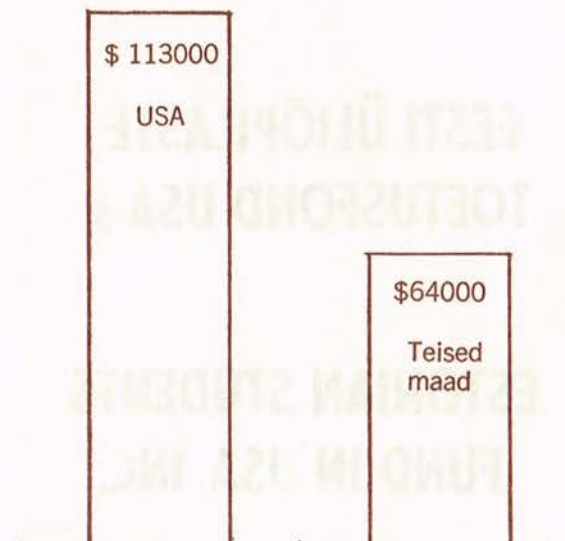
1961. aastal Eesti Üliõpilaste Toetusfond USA-s reorganiseeriti ja selle ingliskeelseks nimetuseks sai "Estonian Students Fund in USA, Inc." New Yorgi osariigi seaduste alusel tunnistati see mittekasutaotlevaks heategevaks organisatsiooniks ja paari kuu jooksul omandati ka maksuvaba staatus. Seega on kõik Toetusfondile tehtavad annetused mahaarvatavad annetaja maksustamisele kuuluvast sissetulekust. Võiks veel mainida, et Toetusfond oli esimene eesti organisatsioon USA-s, mis sellise staatuse omale taotles.

Soome stipendiumide programm

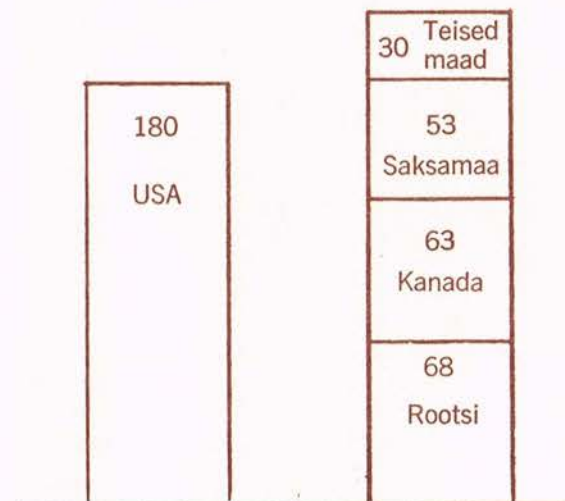
Toetusfondi algaastail anti peamiselt laene, kuna kapital oli väga väike. 1957. aastal soovitas mag. Helmo Raag, tollane Toetusfondi esimees siiski laiendada tegevusprogrammi ja pakkuda ühele eesti päritoluga noorele Helsingi või Turu ülikoolis õppimiseks aastane stipendium. Esimeseks stipendiaadiks oli Hans Mirka 1959. aastal. Ideeliselt teenis Soome programm kaht eesmärki: viia noor Ameerikas võrsunud eestlane nii lähedale meie ühistele soome-ugri juurtele, kui see poliitiliselt vähegi võimalik on ning hoida ülal Soome-Eesti hõimusilda.

Tänaeni on Soomes õppinud 40 noort, kes seal on täiendanud oma eesti keelt ja omandanud teadmisi eesti kultuuri kohta. Enamus kunagistest üliõpilastest valdab nüüd eesti keele kõrval ka hõimurahva keelt ning Soome-Eesti sild välismaal viibivate eestlastega on poliitilistele raskustele vaatamata ikkagi olemas.

Oma Soomes veedetud aasta kohta kirjutab dr. Jüri (Kalevipoja tõlkija) Kuurman järgmist: "... et kuigi selle õppeaasta vili — teadmiste, ergutuste jms. näol — ei ole kergelt vaagitav, tärkas siiski sellest esimesest isiklikust kokkupuutest meie hõimlaste ja nende maaga tahe lähemalt ja põhjalikumalt tutvuda nii soome kui ka eesti keele, kirjanduse ja kultuuriga. Selle esialgse tutvumise kaudsete tagajärgede seas lubage loetleda magistrakraad soome-ugri keeleteaduses, väikese raamatukese ilmumine eesti kirjakeele arengu kohta ning doktoritöö eesti ja soome ilukirjanduse vastastikustest suhetest. Eks kõiges nendes pürgimustes etendas osa ka too kunagine õppeaasta Soomes."

Lellepi Mälestusfondi rahaline jaotus

Lellepi Mälestusfondi stipendiumide arvuline jaotus

Jüri Lellepi Mäles

See fond loodi eestlase ja leiduri poolt oma kooliõp tegutseb Toetusfo

Põhikapitalist igal aastal stipen märkimisväärne, hariduse ja kuulsu nii kõrgelt, et jätti noorte hariduse et tegevuse toetamis

Dr. Lellep aitas kujundamisele ja esimese kaheksa päritoluga üliõpila dollarit. Stipendium eesti keele oskus, majanduslik vajak põhikirja kohaselt mist komisjon, kuvatest organisatsioon, EELK Praostl Haridusselts, USA Eesti Teaduslik Ühi ette, et 60% väljaj USA ning ülejäänud maailmas elunevat Viimase 17 aasta jooksul 394 stipendiumi. S 11 eri riigist ja s ületanud \$ 177000 kaks graafikut summa hamaa kohta.

ESTO'84 HIGHLIGHTS

- Monday, July 9 — Roy Thomson Hall:
Estonian World
Festival Concert
- McMillan Theatre
World's best rhythmic
gymnastic groups
- CN Tower:
Sparkles Disco
- Tuesday, July 10 — Ontario Place:
The Toronto
Symphony Orchestra
with Neeme Järvi
Guest Conductor
- Wedn., July 11 — Ryerson Theatre:
Operetta "Kalurineiu"
- Thurs., July 12 — Queen's Park:
Parade to City Hall
- Harbour Castle
Convention Centre:
"Esto Ball"
- Friday, July 13 — Maple Leaf Gardens:
"Esto Vision"
Folkdance & Gymnastics
Extravaganza
- Sat., July 14 — Maple Leaf Gardens:
"Song Festival"
- International Centre:
"Rahvapidu"
- Tickets available at Esto Bureau
Royal York Hotel
(465-1834)

8.—15. VII, 1984

ESTO'84

OPENING CEREMONIES and "ESTORAMA"

ONTARIO PLACE
July 8, 1984

TIMETABLE

- 11:30—12:00 Estonian yachts sail past
- 12:00— 8:00 Theatre I
"Estonians: for the Record"
—film with English
sound track
- 1:00— 2:00 Forum
Opening Ceremonies
- 2:00— 3:30 Pod I
VIP Reception
- 2:00— 3:30 Summer Garden
Light Entertainment
- 2:30— 3:00 Theatre II
Puppet Show
- 3:30— 5:00 Forum
"Introducing . . ." Variety Show
- 5:00— 6:30 Summer Garden
Light Entertainment
- 5:30— 6:00 Theatre II
Puppet Show
- 7:00— 8:30 Forum
"Kannelidi", Heritage Show
- 8:30—11:00 Summer Garden
Dance
- 8:20—10:20 Theatre I
"Jesus"—film with Estonian
sound track

CREDITS

- "ESTO'84"
Vice Presi
— Felik
- Opening C
- Estorama
Artistic
— Anne
- Producti
— Kaari
- Technic
— Alar
- Stage M
— Alan
- Summer G
Coordin
— Allan
- Puppet Th
Toronto
- Theme De:
- Food Conc
- Yachts Co

OPENING CEREMONIES

Time: 1:00—2:00

Place: Forum

Keynote Speaker:

The Honourable Thomas L. Wells,
Minister of Intergovernmental Affairs,
Province of Ontario

Master of Ceremonies — Toomas Marley

Toronto Estonian Choirs

Band "Estonia"

VIP RECEPTION

Time: 2:00—3:30

Place: Pod I

FILM

Time: 12:00—8:00

Place: Theatre I

"Estonians: For the Record"

½ hour duration film by
Estofilm Canada

— continuous show

8:20—10:20 Estonian language

Version of Warner Bros. film

"Jesus" with Richard Deacon

INTRODUCING — variety show

Time: 3:30—5:00

Place: Forum

— "Idla" gymnasts — Sweden

— Urmas Kärner, soloist — New York

— "Kassari" Folk dancers — Sweden

— Ell Tabur, soloist — New York

— The Stockholm Estonian Youth Choir —
Sweden

— Rein Ruus, comedian — Chicago

OK — Andres Raudsepp, soloist — Toronto

— "Kalev-Estienne" elite gymnasts — Toronto
soloists: Siiri Paul — Montreal

Kathy Tihane — Toronto

Band — "Kaja"

Master of Ceremonies — Tiiu Leek

— Ain Söödor

KANNELDI — heritage show

Time: 7:00—8:30

Place: Forum

— "Ritmika" gymnasts — Toronto

— "Kuma" ensemble — Baltimore

— "Vikerkaar" folk dancers — Buffalo

— "Peekna Players", zithers — Chicago

— "Verivorst" folk dancers — Vancouver

— "Meloodika" ensemble — Toronto

— "The Malmoe Girls" gymnasts — Sweden

Master of Ceremonies — Anne Tüll

— Priit Aruvald

Band — "Kaja"

SUMMER GA

Time: 2:00

Place: Su

— "Kalev

— "Kupp

— "Helin'

— "Rahva
ens

Time: 5:00

Place: Su

— "Saare

— "Peekr

— Rein R

— "Rahva
ens

DANCE

Time: 8:30

Place: Su

Band —

PUPPET

Time: 2:3

Place: Th